

**Водич, корак по
корак, за
наставнике о
томе како
имплементирати
курикулум у
учионици**

Co-funded by
the European Union

САДРЖАЈ

01

Увод

14

Фаза 1: Истраживање самосвести

26

Фаза 2: Разбијање гласина

40

Фаза 3: Изразите поруку наде

52

Фаза 4: Отворена заједница

65

Фаза 5: Ми смо активисти

75

Фаза 6: Предузимање акције

84

Закључак

Водич, корак по корак, за наставнике о томе како имплементирати курикулум у учионици

Овај водич служи као подршка у реализацији пројекта Together4Change у вашој учионици. Дати педагошки предлог се заснива на курсу у оквиру Change пројекта и налазима пројекта U-Change, укључујући и побољшања заснована на повратним информацијама добијеним од стране наставника и партнера који су учествовали у пројекту Change.

Додатно, овај наставни план и програм укључује и перспективе појединаца са мигрантским искуством како би се осигурало да су материјали и терминологија коришћени у датом плану и програму адекватни и релевантни.

Циљ датог педагошког предлога јесте да буде флексибилан и прилагодљив различитим учионицама и одељењима, а за конкретније и детаљније материјале и савете, можете увек рачунати на свог JRS националног партнера.

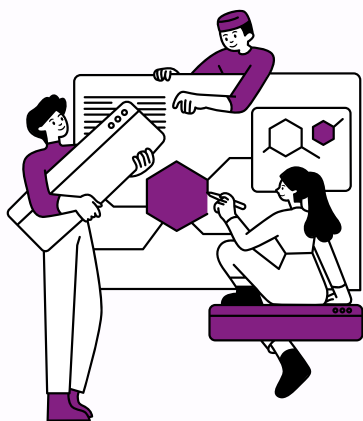
Co-funded by
the European Union

О пројекту *Together4Change*

Педагошки курикулум приказан у датом водичу за наставнике је део пројекта *Together4Change*.

Together4Change је иницијатива која за свој циљ има подизање свести у школама и промовисање вештина критичког мишљења уз подстицање интеграције миграната и избеглица. Пројекат подстиче ученике да сарађују са мигрантима и избеглицама у акцијама солидарности у оквиру својих школа и локалних заједница.

Together4Change помаже у разбијању баријера и подстиче разумевање и емпатију путем стварања сталних могућности за ангажовање. Ове интеракције ће довести до заједничких иницијатива за подизање свести, омогућавајући ученицима и мигрантима да искусе и промовишу заједничке вредности ЕУ, попут људског достојанства, грађанског ангажмана и партиципације.

Co-funded by
the European Union

Наш приступ образовању

Садржај

Важност онога што већ имамо у својим животима, што знамо и што осећамо, пре него почнемо.

Пре него што почнете, важно је да разумете контекст Ваших ученика, учионице, школе и заједнице. Која је полазна тачка за овај пројекат у Вашем окружењу.

Искуство и рефлексија у свакој фази

Образовање је више од стицања чистог чињеничког знања

Ученици требају да:

- науче да доносе судове (укључујући и вредносне судове) у комплексном свету
- буду у стању да укључе своја сопствена осећања и вредности како би развили критичко мишљење
- се суоче са стереотипима, предрасудама и претходним претпоставкама путем изненадних или изазовних информација и искустава
- науче да размишљају о својим и туђим реакцијама и осећањима
- разумеју ко су и на који начин су повезани са другима
- уче како из својих сопствених, тако и из искустава других, што треба да буде фацилитовано путем међусобних сусрета
- буду вођени и подржани од стране других, током свог пута учења.

Co-funded by
the European Union

3

Наш приступ образовању

Једном када ученици буду усвојили нове смислове, ставове и вредности, осећаће се подстакнутим да делују.

Заједнички рад, не остављајући никога по страни, чини учење сврсисходнијим и подстиче социјалну правду.

Право учење захтева рефлексију. Важно је да и ученици и наставници препознају утицај нових знања. Свесно учење је кључно.

Co-funded by
the European Union

Структура курикулума

Фазе курикулума

Курикулум је подељен у 6 фаза. Препоручујемо Вам да са својим ученицима прођете кроз све фазе датог курикулума, али у случају да то није могуће, можете дати курикулум прилагодити. Можете питати свог локалног партнера који је најбољи начин да то урадите. (Неке фазе ће захтевати само једну сесију у трајању од 45-50 минута, док ће неке друге захтевати две сесије од по 45-50 минута свака).

Укључивање Вашег JRS националног партнера

За овај пројекат је есенцијално да успоставите партнерство са својим *Together4Change* националним партнером. Њихово учешће је посебно важно у фазама 3 и 6, иако се сарадња може десити и у другим фазама. *Together4Change* нуди прилику да успоставите чвршће партнерство у циљу да учење и акције учините сврсисходнијима.

Радне листе

Свака фаза укључује радне листове за наставнике који ће учествовати у спровођењу радионица, пружајући основне информације и савете. Додатно, свака фаза садржи радне листове за ученике, у којима су садржана питања за вежбе, укључујући и игре улога, активности и вежбе за рефлексiju. Препоручује се да наставници пре сваке сесије ученицима дају претходно одштампане радне листове, осигуравајући да ученици имају доступна питања.

Co-funded by
the European Union

5

Структура курикулума

Истраживање самосвести

Препознати значај самосвести пре него што дође до сусрета са другима, без обзира да ли се ради о перципираним или стварним разликама.

Пријем и обрада критичких информација

Активно стицање знања и развијање вештина за ефективно коришћење медија, уз усавршавање способности за критичку обраду информација.

Мењање перспектива

Подстицати промене перспектива кроз сврсисходне сусрете, охрабрујући појединце да се емоционално ангажују, као и да врше рефлексију о својим искуствима.

*Овде препоручујемо да са својим националним партнером унапред разговарате о датој фази, како бисте заказали дан и координисали са особом која ће учествовати у сусрету.

Формирање и заступање судова

Промовисање промене перспективе путем размишљања о моралним принципима и фацитација дискусије о личним уверењима.

Суочавање са предрасудама

Подићи свест да генерализације могу да замагле јединствену реалност појединца, што води ка дискриминацији.

Предузимање акције

Инспирисање отворености и оснаживање промена путем заједничке акције са другима.

*Овде ћете пронаћи изазове у акцији за сваку од претходних фаза које могу да спроведу ученици у сарадњи са локалним организацијама за мигранте и избеглице или представницима миграната и избеглица, уз фацитацију Вашег JRS националног партнера.

Co-funded by
the European Union

Структура фаза

Увод:

Ова секција описује сврху, циљеве, кључне термине, садржај, методе и време.

Активност:

Опис активности. Неке активности су одговарајуће за ученике од 12 до 18 година, док друге могу бити прилагођене за оне испод или изнад 15 година. (15 година је смерница; обратите пажњу на особине Вашег одељења како бисте одредили које су најприкладније активности)

Савети за наставнике:

Корисни предлози који ће Вам помоћи да ефикасно примените практикум.

Together4Change:

Подсетник на важност сарадње са Вашим националним Together4Change партнером у покретању правих промена. (Овај одељак ће бити посебно релевантан у фазама 3 и 6)

Вежбе за рефлексију:

Кратка вежба за ученике да појединачно промисле о ономе што су научили и како су се осећали у свакој од фаза. Ово може бити урађено на крају лекције или дато као домаћи задатак, омогућавајући ученицима да креирају лични фајл за своја размишљања у свим фазама.

Сумирање и прелазак на следећу фазу:

Кратка препорука за завршавање сваке фазе и представљање следеће.

Co-funded by
the European Union

Процена утицаја

Пре имплементације курикулума са вашим ученицима, од суштинског је значаја да урадите евалуацију како бисте проценили њихово тренутно разумевање и схватање појмова који ће бити обрађени. Ова почетна евалуација служи као основа за мерење утицаја курикулума. Након што се задаци предвидђени курикулумом пређу, биће спроведена накнадна евалуација како би се утврдио степен новог знања, као и промене у схватањима ученика. Процес евалуације је структуриран на тај начин да обезбеди ефикасно прикупљање података уз очување анонимности ученика. Ево како то функционише:

Регистрација:

Наставници треба да се региструју преко следећег линка: <https://jrchange.org/projects/together-for-change/> и да одаберу жељени језик за регистрацију.

Name

First Last

Email

Address *(Required)*

City ZIP / Postal Code

Country

▼

Country

Untitled

Hungary
Croatia
Greece
Italy
Serbia
Portugal
Spain

SUBMIT

Co-funded by
the European Union

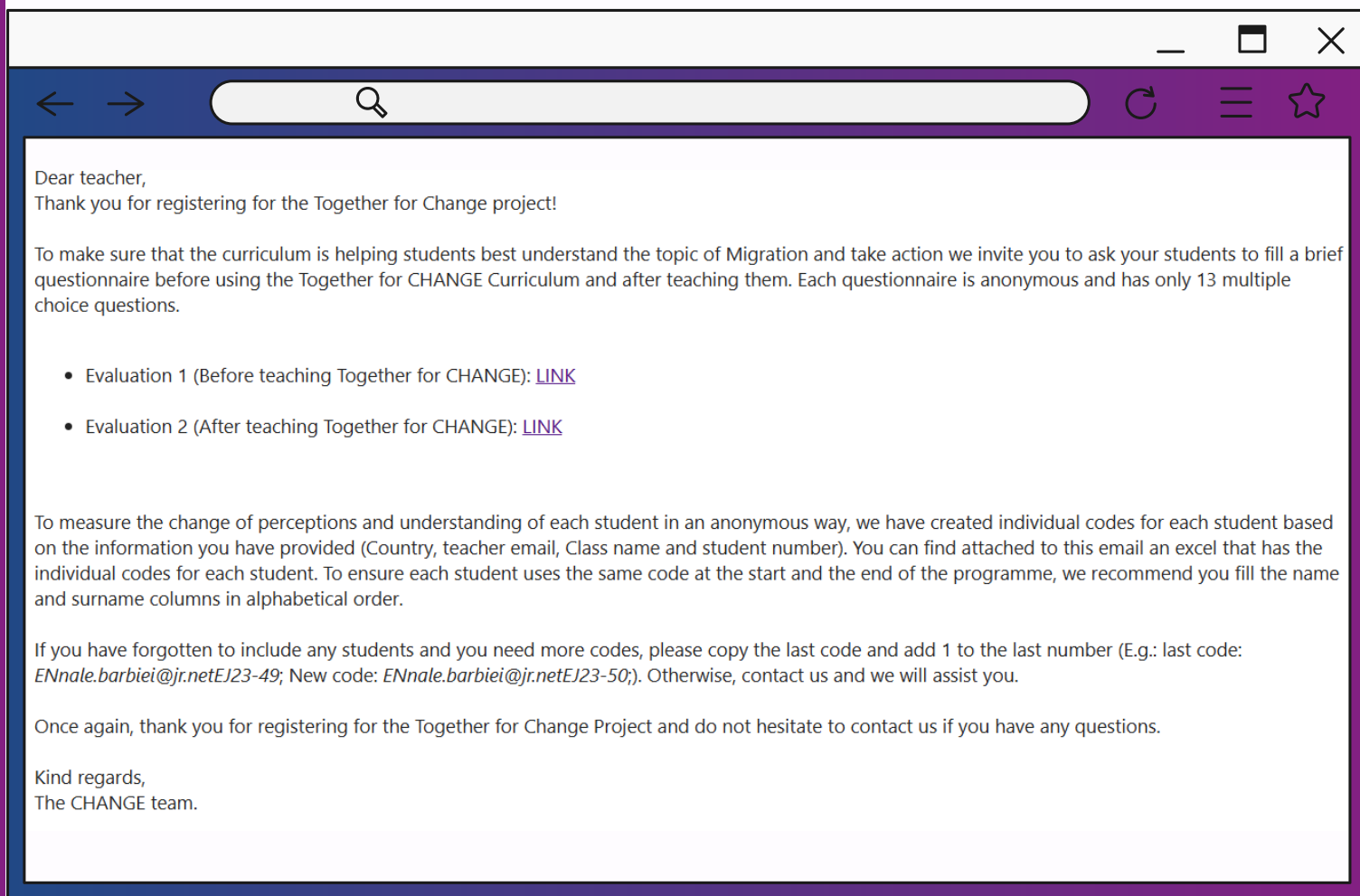
8

Процена утицаја

Пријем евалуационих кодова:

Након завршетка регистрације, наставници ће добити е-mail која садржи Excel датотеку са јединственим кодовима који одговарају броју ученика наведеним у обрасцу за регистрацију. Овај е-mail ће такође садржати 2 линка који воде до образаца за евалуацију пре и после.

Додељивање кода:

Наставници треба сваком ученику да доделе јединствени код. Овај процес нам омогућава да прикупљамо податке о евалуацији док истовремено штитимо анонимност ученика и поверљиве информације. Можда би било корисно да се листа кодова одштампа и да се сваки код повеже са учеником, тако да се може проверити код, уколико га ученик заборави.

Co-funded by
the European Union

Процена утицаја

Почетна евалуација:

Пре него што крену са радом на курикулуму, наставници треба да поделе линк за почетну евалуацију својим ученицима. Важно је подсетити ученике да користе своје додељене кодове када попуњавају формулар за евалуацију.

Пост-евалуација:

Након пређених свих фаза у оквиру курикулума, наставници ће спровести пост-евалуацију са ученицима, на тај начин што ће ученицима поделити линк за пост-евалуацију. Опет, ученици треба да користе исте шифре које су користили приликом попуњавања почетне евалуације.

Evaluations 1

Basic Data

All fields are mandatory

ID *	
Identifier	
Country *	City *
Select a value	
School *	
Select a school	
Gender *	Age *
☐ Male ☐ Female ☐ Non-Binary	
	Please enter a number from 11 to 19.
School year *	Nationality *
	Select a value
Page 1 of 4. Go to next page »	

Evaluations 2

Basic Data

All fields are mandatory

ID *	
Identifier	
This field is required.	
Country *	City *
Select a value	
This field is required.	This field is required.
School *	
Select a school	
This field is required.	
Gender *	Age *
☐ Male ☐ Female ☐ Non-Binary	
This field is required.	This field is required.
School year *	Nationality *
	Select a value
This field is required.	This field is required.
Page 1 of 3. Go to next page »	

Co-funded by
the European Union

10

Припремање курса

Курс се фокусира на конструктивно ангажовање у погледу различитости у различитим аспектима и има за циљ да подстакне отвореност према уоченим или стварним разликама. Да бисте се ефикасно припремили, одвојите тренутак да процените динамику у Вашој учионици:

**Какав је тренутни састав
Вашег одељења у смислу
социјалног, етничког и
културолошког порекла
ученика?**

**Да ли је било сукоба
који су произашли из
ових разлика или да ли
постоје текући
проблеми?**

Co-funded by
the European Union

Припремање курса

Молимо вас да процените природу и озбиљност било каквих сукоба у Вашој учионици:

Да ли су сукоби довољно значајни да ометају отворене расправе о разноликости и миграцијама? Имајући у виду циљеве и активности овог курса, да ли верујете да ученици можда нерадо учествују због ових постојећих тензија? Алтернативно, да ли би ови сукоби могли ескалирати, што би довело до штетних интеракција међу ученицима?

Ако је то случај, наставак курса можда неће бити од користи, јер би могао појачати негативну динамику, а не подстаћи разумевање. У таквим ситуацијама, кључно је да се датим конфликтима позабавите користећи устаљене технике управљања конфликтима и, ако је потребно, потражите стручну подршку како бисте омогућили отворене дискусије. Консултације са управом школе о изводљивости извођења курса и идентификовање било какве потребне спољне подршке такође могу бити од помоћи.

С друге стране, да ли сукоби представљају прилику за сврсисходне дискусије? Ако је тако, дате тензије могу послужити као драгоцени тренуци за ученике да стекну дубљи увид у себе и друге, промовишући већу отвореност. Разговарајте о овим изазовима са својим националним JRS партнером да бисте одредили најбоље стратегије за ваш специфични контекст.

Co-funded by
the European Union

12

Припремање курса

Ваше сопствено искуство и почетна позиција

Један од примарних циљева курса је да помогне ученицима да стекну чињенично знање о искуствима избеглица и миграната. Као наставник, не морате да будете стручњак за ову тему или да имате опсежно предзнање.

Међутим, од суштинског је значаја да признате сва ограничења у вашем разумевању и да препознате када су потребне додатне информације.

Национални партнер пројекта Together4Change ће пружити могућности за обуку за наставнике, што може бити од користи за припрему за имплементацију курса.

Припремите пут до свога партнерства

Важно је да успоставите партнерство са својим Together4Change партнером, као и са водећим организацијама за избеглице/мигранте или представницима који имају искуства на дату тему.

Ваш Together4Change национални партнер ће бити доступан током целог процеса, нудећи подршку и смернице по потреби. Можете да координирате са њима да бисте решили све изазове или питања која се могу јавити пре и током фазе имплементације, обезбеђујући да се могу извршити сва неопходна прилагођавања.

Успостављањем овог партнерства од самог почетка, можете заједнички планирати како да се на најбољи начин ангажујете у пројекту.

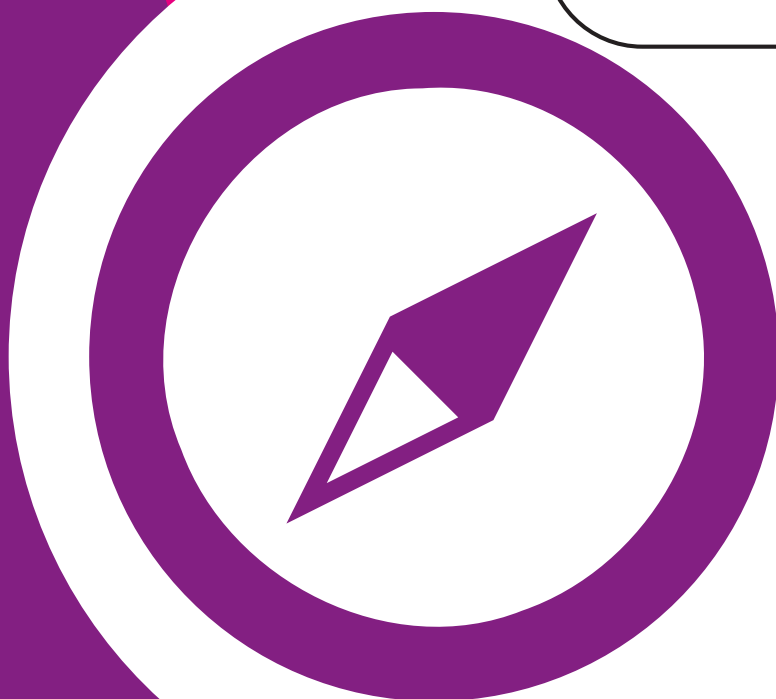
Co-funded by
the European Union

13

**Занятия для студентов
в возрасте от 16 до 19
лет**

ФАЗА 1: ИСТРАЖИВАЊЕ САМОСВЕСТИ

Co-funded by
the European Union

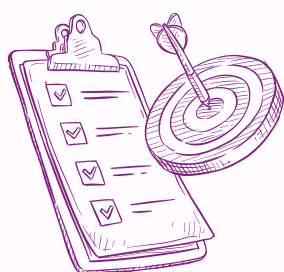

Фаза 1: Истраживање самосвести

Примарни циљ

Препознати значај самосвести пре него што дође до сусрета са другима, без обзира да ли се ради о перципираним или стварним разликама.

Циљеви

Ученици ће стећи разумевање својих личних вредности.

Ученици ће размишљати о својим искуствима, ставовима и емоцијама у вези са избеглицама и миграцијама.

Ученици ће развити радозналост да истражују и сазнају више о овим темама.

Кључне речи и садржај

Вредности, самосвест, снови о будућности, приче о миграцијама (личне и туђе)

Методи и Време:

Лично самоистраживање и модерирана размена међу студентима, вођена питањима која изазивају размишљање (у комбинацији са подстицајним стимулансима).

45-50 минута.

Co-funded by
the European Union

15

Фаза 1: Истраживање самосвести

Шта је важно и вредно за мој ЖИВОТ?

Замолите ученике да направе „профил“ о себи на основу следећих питања. Објасните својим ученицима колико је важно да буду „своји“ када одговарају на ова питања: Не постоје тачни или нетачни, бољи или лошији одговори! (Ученици могу пронаћи питања у > Фаза 1: Радни лист за ученике):

1

Постоји ли посебно упечатљива особа (можда чак и „хероина“ или „херој“), у књигама, филмовима или серијама (или у стварном животу!) која је за мене од посебног значаја? Зашто их волим (или чак: зашто им се дивим)?

2

Има ли нешто код других људи што ме посебно нервира? Шта ми конкретно смета

3

Замислите да имате ковчег са благом у којем можете безбедно да чувате људе, места, предмете, сензације, мирисе или чак искуства која сте имали са својом породицом, пријатељима, у комшилуку или граду која су вам најважнија, шта би задржао? Направите листу од 10 ствари које бисте желели да чувате.

Co-funded by
the European Union

16

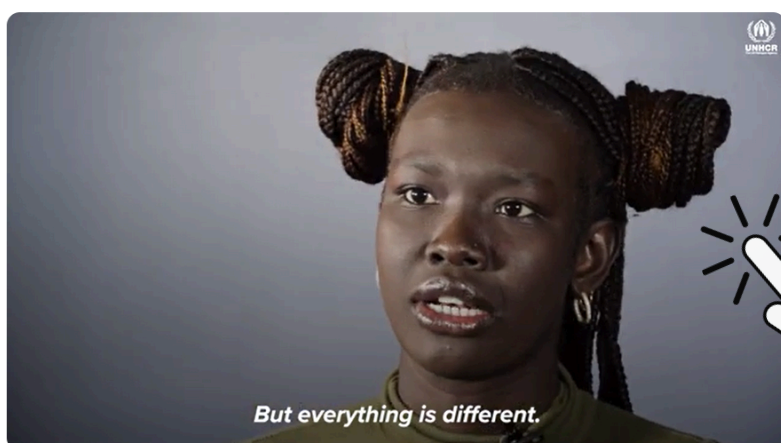

Фаза 1: Истраживање самосвести

Увођење теме избеглиштва и миграције кроз личне наративе.

Замолите ученике да погледају Мерину и/или Кејтину причу и одговоре на следећа питања. (Ученици могу пронаћи питања у> Фаза 1: Радни лист за ученике):

Mary Maker - My Story

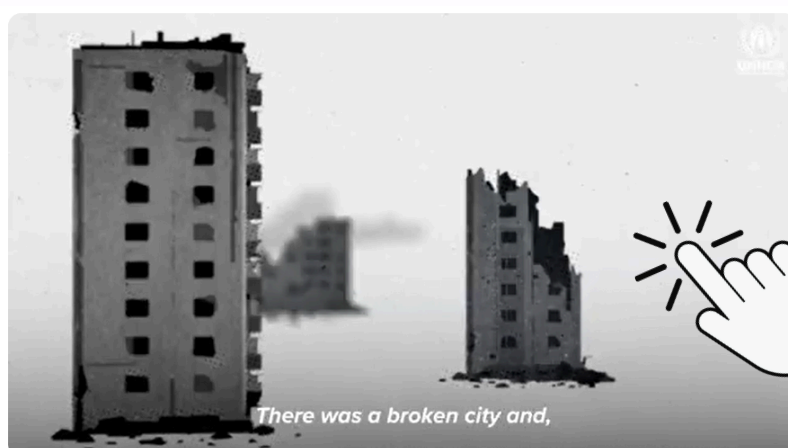
UNHCR, the UN Ref...
198K subscribers

Subscribe

72

Share

Kate's Story

UNHCR, the UN Ref...
198K subscribers

Subscribe

20

Share

Co-funded by
the European Union

17

Фаза 1: Истраживање самосвести

Након гледања видеа, поставите својим ученицима следећа питања

○○○
Какве наде и снове има Мери/Кате за своју будућност?

○○○
По чему су оне сличне или другачије од тебе?

○○○
Знаш Хибину и/или Кејтину причу о миграцији и снове за будућност. Али да ли знаш причу о миграцији своје породице? Која је то?

Co-funded by
the European Union

Фаза 1: Истраживање самосвести

Предложене приче се фокусирају на ратове у Сирији, Јужном Судану и Украјини. Пре него што изаберете видео, размотрите састав свог разреда. Ако се ове приче чине превише осетљивим за ваше ученике, слободно изаберите другу причу која би могла бити прикладнија. Будући да су ови сукоби актуелни у време писања овог текста, ученици можда нису упознати са свима њима, па ће можда бити неопходно дати неке основне информације.

Скоро свака породица има причу о миграцији, било да се ради о баки и деди, тетке или ујаку, па чак и о самим ученицима. Миграција се може одвијати унутар исте земље (прелазак из једне покрајине у другу, из руралних подручја у градове, итд.) или преко државних граница. За ученике је важно да схвате да је миграција део њихове историје. Ако желите да проширите активност, можете замолити ученике да истраже причу о миграцији своје породице и напишу есеј о томе. Ово се такође може доделити као опциона активност за домаћи задатак.

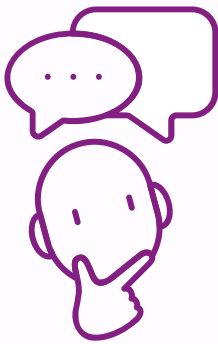
Co-funded by
the European Union

Фаза 1: Истраживање самосвести

Можете добити савет од свог партнера да примените ову фазу ако је потребно. Можете да поделите мишљења ученика како бисте што боље припремили сусрет у фази 3.

Вежбе за рефлексију
Објасните задатак за рефлексију за ову фазу (Задатак за рефлексију → 1. фаза: Радни лист за ученике):

До следеће фазе, молимо:

Пронађите слику/скицу која представља или симболизује нешто или некога што вам је посебно вредно и које не желите да изгубите. Додајте кратку реченицу са објашњењем на слику.

Пронађите слику/скицу која представља или симболизује један од ваших снова за будућност. Додајте кратку реченицу са објашњењем на слику.

Забележите одабрано питање на тему избеглиштва/миграције у вези са сновима о будућности које вас посебно занима и на које бисте желели да имате одговоре.

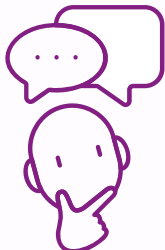

Co-funded by
the European Union

Фаза 1: Истраживање самосвести

Вежбе за рефлексiju

Замолите ученике да формирају групе од по двоје (парове). Ако сматрате да би рад у већим групама био погоднији за ваш разред, можете организовати групе од 4-5 ученика.

Један ученик почиње изношењем својих размишљања о датим питањима. Други ученик пажљиво слуша, а затим даје повратну информацију попуњавањем реченице:

Ø „Из онога што сте ми управо рекли, разумем да је оно што вам је важно и вредно у животу... (онда преформулишите својим речима)“.

Особа која излаже може укратко да прокоментарише да ли се осећа схваћеном и како би даље описала шта јој је важно и вредно.

Затим, други ученик излаже, редом.

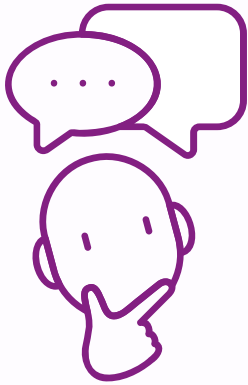
Коначно, два ученика могу да разговарају о томе које вредности и приоритете деле, као и где се могу разликовати

Co-funded by
the European Union

Фаза 1: Истраживање самосвести

Вежбе за рефлексију

Након завршетка, треба да објасните сврху ове вежбе ученицима.

Можете завршити ову активност речима:

“ Ако желим да остварим добар и конструктиван контакт са људима уопште, а посебно са онима којима можда не прилазим јер ми се чине другачијим или чак чудним (или ко заправо јесу), неопходно је да знам и имам осећај за оно што је мени лично важно и вредно. Само ако знам и ценим оно што ми је заиста важно и вредно, могу да се сусрећем са другима без превише страха и да се слажем са другим људима о томе шта је важно за нас као заједницу која живи заједно. ”

Co-funded by
the European Union

22

Фаза 1: Истраживање самосвести

Сумирање и прелазак на следећу фазу

Замолите ученике да укратко поделе шта су научили током ове фазе, охрабрујући неколико њих да изразе своје мисли. Након што неки ученици одговоре, можете сумирати њихове увиде својим речима, позивајући се на циљеве лекције изнад.

Затим можете увести следећу фазу тако што ћете рећи: „У нашој следећој сесији заронићемо у стицање знања о избеглиштву и миграцији!“

Co-funded by
the European Union

23

Фаза 1: Истраживање самосвести

Речник најважнијих појмова

У расправи на тему избеглиштва и миграције важно је разјаснити појмове и правилно их користити како би се избегли неспоразуми.

Мигранти напуштају своје домовине да би живели и радили негде другде, било привремено или заувек. Разлози за миграцију могу бити веома различити – и мање-више добровољни.

Избеглица: је особа коју су други људи или околности присилиле да напусти свој дом. Избеглице у правном смислу и према Конвенцији о статусу избеглица, познатој и као Конвенција о избеглицама из 1951. године, су особе које су прогањане из „разлога расе, вере, националности, припадности одређеној друштвеној групи или политичког мишљења”. Ако особе побегну унутар своје земље и не пређу међународно признату границу, називају се интерно расељеним лицима. Избеглице у ширем смислу су људи које је рат или елементарне непогоде (понекад услед климатских промена) протерале из својих домова. Избеглице, у ширем смислу те речи, такође су принуђене да напусте своје домове – немају избора.

Co-funded by
the European Union

Фаза 1: Истраживање самосвести

Речник најважнијих појмова

Није увек могуће јасно и недвосмислено разликовати „добровољне“ миграције и „присилне“ миграције. Понекад се људи називају „економским избеглицама“ да би довели у питање њихово право на помоћ. У многим случајевима, међутим, економски проблеми су толико велики (неухрањеност, недостатак здравствене заштите итд.) да угрожавају здравље и животе људи и могу их присилити да напусте своје домове.

Ако тражите све прецизније дефиниције, интерактивни појмовник Европске мреже за миграције може бити од помоћи и доступан је на неколико језика.

Пошто постоје и важне националне дефиниције и прописи, можете затражити информације од свог националног CHANGE партнера.

Co-funded by
the European Union

25

Настава за ученике
узраста од 16 до 19
година

ФАЗА 2:

ПРИЈЕМ И ОБРАДА КРИТИЧКИХ ИНФОРМАЦИЈА

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Примарни циљ

Активно стицање знања и развијање вештина за ефикасно коришћење медија, уз усавршавање способности критичке анализе информација.

Циљеви

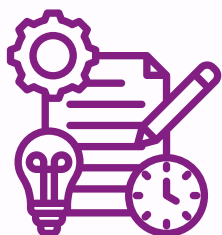
Ученици ће кроз активно учење стећи знања о темама избеглиштва и миграције.

Ученици ће развити и побољшати своју способност да процењују изворе информација и критички анализирају информације.

Кључне речи и садржај

Миграције, присилне миграције, уточиште, подаци, чињенице, поуздани извори

Методи и Време

Информационо истраживање.

Активности осмишљене да науче да праве разлику између знања и мишљења, веродостојних извора и непоузданих информација, као и да идентификују генерализације и поједностављења

Ова вежба може захтевати две сесије од 45-50 минута свака. Алтернативно, можете је завршити у једној сесији тако што ћете:

А: Приоритизовати два питања из сваког истраживачког задатка, или

Б: замолити ученике да се усредсреде само на записивање својих одговора.

Co-funded by
the European Union

27

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Истражујемо сложену тему!

Организујте ученике у групе од по 3 или 4 особе како бисте извршили претрагу на Интернету и одговорили на следећа питања. (Ученици могу да пронађу питања у > Фаза 2 – Радни лист за ученике)

а. Насумично доделите задатке А, Б и Ц свакој групи, обезбеђујући да најмање две групе раде на истом истраживачком задатку кад год је то могуће.

задатак А	задатак Б	задатак Ц
Шта мислимо када говоримо о миграцијама?	Који разлози могу навести особу да мигрира или побегне из своје земље?	Који су релевантни бројеви и статистички подаци?

б. Упутите групе да документују своје налазе. Визуелна репрезентација је кључна; у зависности од расположивог времена и ресурса, можете их такође замолити да припреме презентацију (користећи флипчарт, PowerPoint, итд.) која укључује приказе њихових открића. (Погледајте питања у фази 2 – Радни лист за ученике.)

Co-funded by
the European Union

28

Фаза 2:

Пријем и обрада критичких информација

Шта мислимо када говоримо о миграцијама?

Шта је миграција? Да ли је напуштање земље услов да бисте се сматрали мигрантом?

Шта представља присилну миграцију?

Под којим околностима особа која бежи из своје земље постаје избеглица?

Шта значи бити без држављанства? Шта је Конвенција о избеглицама из 1951. и зашто је значајна из правне перспективе?

Да ли је било случајева масовних присилних миграција из наше земље у друге? Шта су били узроци?

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

**Који разлози могу
навести особу да
мигрира или побегне из
своје земље?**

○ ○ ○
**Неки разлози за бекство из земље могу
бити повезани са различитим питањима,
као што су политика, клима, пол, религија
и економија. Можете ли се сетити неких
других разлога? Наведите пример сваког
од њих из различитих земаља.**

○ ○ ○
**Видите ли везе између вашег животног
стила или политичке ситуације у вашој
земљи и узрока миграција? Који кораци
би се могли предузети да би се смањили
фактори који доводе до присилних
миграција?**

Co-funded by
the European Union

Фаза 2:

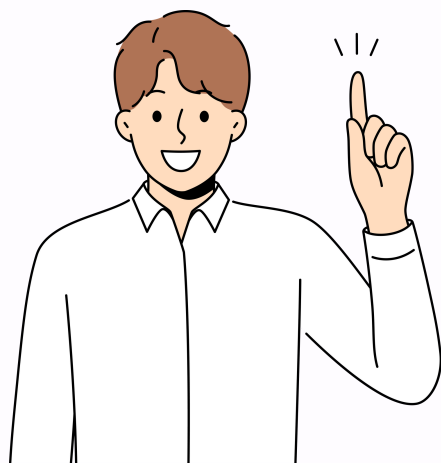
Пријем и обрада критичких информација

Који су релевантни бројеви и статистички подаци?

Колико је људи расељено широм света 2023. Колико је било деце? Колико је било жена? Које земље света примају највише избеглица?

Колико је људи побегло у Европску унију 2023. године? Колико је људи избегло у нашу земљу 2023. године?

Колико њих оде у другу земљу? Из којих земаља долазе избеглице које траже уточиште код нас?

Да ли је било ситуација масовних присилних миграција из наше земље у друге земље? Колико је људи побегло и у које земље?

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

На основу ваше процене знања и вештина ваших ученика, можете да пружите различите нивое смерница. Искористите листу извора информација састављену на крају ове фазе и размислите о додавању ресурса из ваше земље, као што су веб странице релевантних власти, невладиних организација и угледних медија.

Да бисте помогли ученицима да увежбају разлику између поузданих и непоузданих извора, размотрите дељење примера оба. Наведите референце на организације и медије које сматрате „кредибилним“, као и оне који би могли бити „проблематични“ због њихове склоности ка неприкладним генерализацијама или лажним вестима. То може укључивати таблоидне медије или сензационалистичке медије познате по поједностављењима или дезинформацијама, као и веб странице организација које имају ставове против миграција. Поред тога, ако је могуће, прикажите новински извештај из различитих таблоида да бисте илустровали ове разлике.

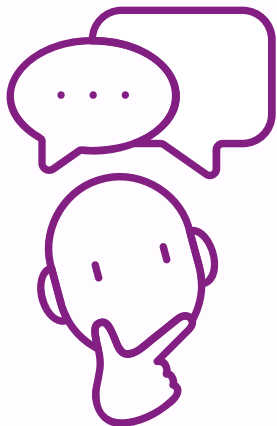

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Вежба за осврт/рефлексију

Објасните задатак за рефлексију за ову фазу (Задатак за рефлексију, Ученици могу да нађу питања у → Фаза 2 – Радни лист за ученике). Копајмо дубље! Након што снимите добијене информације, замолите групе да изврше следеће кораке:

Сумирајте своје налазе: Које сте информације открили у вези са сваким питањем?

Идентификујте своје радозналости: Наведите до пет питања која су се појавила током вашег истраживања.

Размишљајте о перспективама: Како се ваши налази слажу или се разликују од запажања сваког члана групе или претходног знања о тој теми?

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Делите и упоређујте

Свака група дели своје налазе са разредом. Да би се то извело, предлог је да наставник насумично одабере питање из задатка А, Б и Ц и подстакне ученике да поделе своја размишљања у вези следећих питања:

1

Да ли је неко открио нешто другачије? Које смо налазе открили?

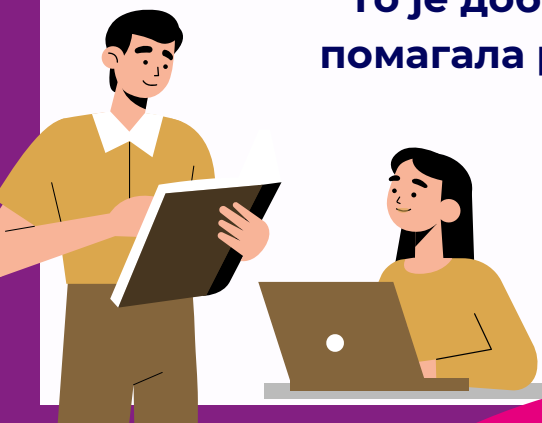
2

Које су биле моје почетне мисли и како су се промениле након што сам сазнао ове информације? Зашто?

3

Да ли сте наишли на различите одговоре на исто питање? Шта би могло објаснити ове разлике?

***То је добра прилика да покажете визуелна помагала развијена у кораку 1.**

Co-funded by
the European Union

34

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Сазнајте више о ситуацији у свету

Покажите ученицима следећи седмоминутни видео (UNHCR-ови глобални трендови у принудном расељавању) који приказује главне догађаје у вези са питањем избеглиштва. Видео има предност што понавља неке од информација о којима се говори у овој лекцији (на глобалном нивоу) и истовремено „даје лице“ подацима и чињеницама и чини их живописнијим.

What happens when people are forced to flee?

UNHCR, the UN Refugee Ag...
198K subscribers

Subscribe

118

Share

Save

Co-funded by
the European Union

35

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Примарни циљ је да ученици схвате да је миграција сложено питање. Када претражујете појам „мигрант“ на мрежи, прве слике често приказују појединце који беже из својих земаља у малим чамцима или прелазе тешке путеве. Међутим, кључно је схватити да миграција може бити и присилна и добровољна. Ученици такође треба да схвате да рат и сукоби нису једини разлози за присилну миграцију; постоје и други узроци који резултирају патњом и могу се сматрати кршењем људских права.

За ову лекцију може бити корисно имати подршку партнера Together4Change, као што је представник JRS-а или организација коју воде избеглице/мигранти. Експерт би могао да пружи увид у презентације у вези са истраживачким задацима и понуди додатне информације када је то потребно. Поред тога, ако време дозвољава, стручњак би могао да допринесе сопственим увидима. Сарадња са другим наставницима у школи такође може бити корисна; на пример, партнерство са наставником географије могло би побољшати анализу података и истраживачке компоненте лекције.

Co-funded by
the European Union

Фаза 2:

Пријем и обрада критичких информација

Ваш партнер може бити од помоћи у проналажењу тачних информација. Такође можете позвати свог партнера на презентацију резултата истраживања ученицима како би могли да слушају шта су ученици пронашли и вероватно још занимљивијих информација које би могле употпунити истраживање ученика.

Вежбе за осврт/рефлексију

Објасните задатак за рефлексију за ову фазу (Задатак за размишљање, Ученици могу пронаћи питања у → Фаза -2 Ученички радни лист).

Шта је за мене ново и изненађујуће?

Која осећања у мени изазивају различите примљене информације?

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Сумирање и прелазак на следећу фазу

Замолите ученике да сумирају у неколико реченица шта су научили током ове фазе. Након што неки ученици поделе своја размишљања, можете сумирати њихове увиде својим речима, позивајући се на циљеве лекције.

Ако време дозвољава, размислите о спровођењу кратке активности. Замолите ученике да потраже појам „миграција“ на мрежи и прегледају слике које се појављују на врху резултата. Ове слике ће вероватно приказивати велике групе људи расељених у пустињама, џунглама, морима, итд. Иако ове слике представљају стварне ситуације, подсетите ученике да миграција обухвата много више, као што су научили, и да је сложена тема.

Миграција

На крају, објасните како ће се одвијати следећа фаза: „У следећој фази, ми ћемо дубље проћи кроз искуства и животне ситуације избеглица.“ Пошто су за следећу фазу планиране различите активности, можете одредити и која ће активност бити спроведена

Co-funded by
the European Union

Фаза 2: Пријем и обрада критичких информација

Корисни извори информација

Сајтови организације Jesuit Refugee Service:

[Websites of the Jesuit Refugee Service](#)

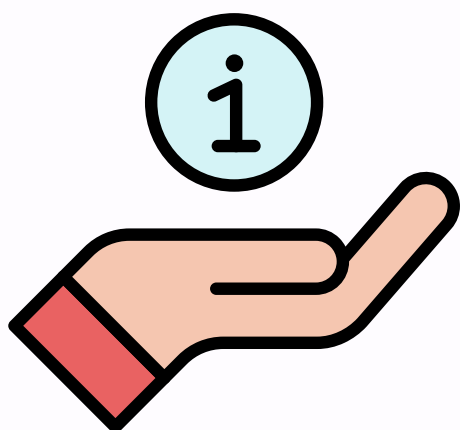
[JRS Europe](#)

[JRS Ireland](#)

[JRS Malta](#)

Други сајтови међународних и европских организација:

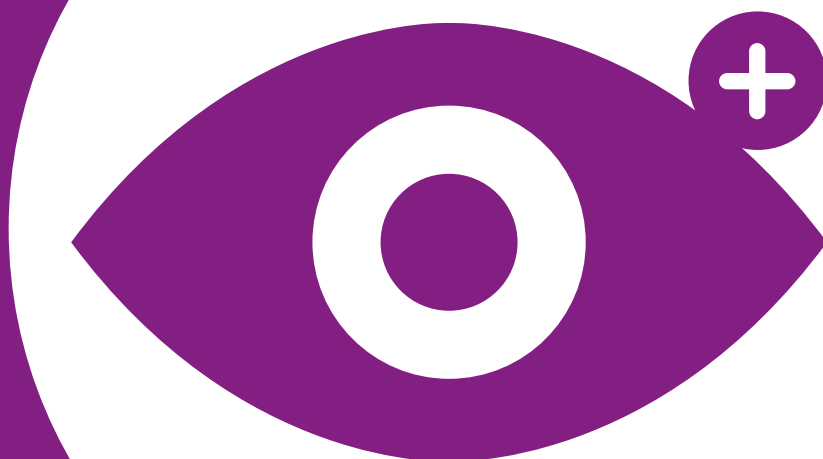
[UNHCR](#)
[European Council on Refugees and Exiles \(ECRE\)](#)
[EU-Commission department Migration and Home Affairs](#)
[Catholic Migration Commission \(ICMC\)](#)
[Migrants & Refugees Section of the Vatican](#)
[European Migration Network Glossary](#)
[International Organization for Migration \(IOM\)](#)
[PICUM](#)
[Amnesty International](#)

Co-funded by
the European Union

Настава за ученике
узраста од 16 до 19
година

ФАЗА 3:

МЕЊАЊЕ ПЕРСПЕКТИВА

Co-funded by
the European Union

Фаза 3: Мењање перспектива

Примарни циљ

Усвајање нових перспектива путем сврсисходних сусрета, притом охрабрујући појединце да се емоционално ангажују и размишљају о својим искуствима.

Циљеви

Ученици ће стећи емоционално разумевање ситуација, искустава и тежњи појединаца који су били приморани да мигрирају.

Ученици ће искусити промену у перспективи и стећи сврсисходно знање о овој теми.

Кључне речи и садржај

Промена перспективе, сусрет, емпатија

Методи Време

Сусрет и разговор са појединцима који су искусили присилну миграцију.

Дијалог вођен од стране фасилитатора који промовише емпатију и способност разумевања различитих перспектива.

45-50 минута..

Co-funded by
the European Union

41

Фаза 3: Мењање перспектива

Сусрећемо се, делимо, учимо

Током ове фазе, топло се препоручује да сарађујете са својим националним партнером Together for Change како бисте организовали сусрет у одељењу и позвали појединца из мигрантске популације да подели своју личну причу, укључујући своја искуства са миграцијом, учешћем и залагањем. JRS је успоставио контакте са појединцима који су спремни да се ангажују са ученицима у учioniци. Они ће координирати сусрет и олакшати везу са особом.

Co-funded by
the European Union

42

Фаза 3: Мењање перспектива

Припрема ученика

GETTING
READY

Припрему ученика за долазак госта је најбоље урадити на крају претходне фазе (погледајте Прелазак са 2. на 3. фазу). Објасните да ће гост поделити врло лична искуства, од којих нека могу бити тешка или болна.

Подстакните ученике да постављају питања, али их подсетите да гост има право да бира да ли ће одговорити на њих или не. Препоручљиво је да ученици своја питања доставе у писаној форми. Ово омогућава госту и Together4Change партнеру да унапред прегледају питања и одлуче на која ће одговорити. Преформулисање питања такође може бити неопходно да би се обезбедила сензибилисаност.

ATTENTION!
PLEASE!

Имајте на уму да је особа која дели своју причу у рањивој позицији, тако да је кључно створити окружење бриге и поштовања њене приватности. Нагласите важност стварања удобног простора у којем ће бити поштован дијалог.

Подстакните ученике да размисле о томе како би се они могли осећати да требају, пред непознатом публиком, да разговарају о својим личним искуствима, осећањима, надама и жељама.

Co-funded by
the European Union

43

Фаза 3: Мењање перспектива

Узмите у обзир да би однос који успостављате са партнером Together4Change могао послужити као драгоцен ресурс да учините очигледнијом везу између фазе 3 и 6 вашег акционог изазова или чак за друге фазе програма.

Гости који дођу у ваш разред да поделе своје приче могу да дају инспирацију и идеје за акцију планирану у Фази 6 током њихове презентације. Подстакните их да разговарају о овим идејама са вашим разредом током њихове презентације.

Co-funded by
the European Union

44

Фаза 3: Мењање перспектива

Припрема вашег госта

GETTING
READY

Појединац треба да се осећа пријатно да дели своја искуства, укључујући и изазовне и болне тренутке, као и теме губитка, туге, наде и тежњи, без преузимања додатних емоционалних оптерећења. Такође би требало да буду спремни на могућност да ученици можда неће увек пажљиво формулисати своја питања и коментаре.

Особа би требало да живи у вашој земљи довољно дуго како би могла да разговара о позитивним и негативним искуствима у вези са прихватањем и одбацивањем, учешћем и искључењем и другим релевантним темама. Иако недавно пристигла избеглица може да понуди драгоцене увиде, она/она можда неће имати опсежно знање о томе како је живети у вашој земљи. У идеалном случају, појединац би требало да буде у стању да комуницира са ученицима на вашем језику. Ако не, превод ће бити неопходан, али можда неће обухватити неке од суптилних нијанси њихове приче и може захтевати додатно време.

Co-funded by
the European Union

45

Фаза 3: Мењање перспектива

Узмите у обзир ове смернице: Ученици су се укључили у дискусије о својим жељама и сновима за будућност, као и о сложености миграција и потенцијалним кршењима људских права која могу угрозити ове тежње. Упркос изазовима, важно је препознати да се снови могу остварити и суочити са неправдама. Ученици су припремили питања на ове теме, а ваш национални партнер Together for Change може пружити вредне примере појединаца, било да су они сами или други које познају, који су остварили своје снове, ухватили се у коштац са неправдама и тренутно су укључени у заговарање и подизање свести. Овај сусрет може послужити као кључни тренутак да инспирише ученике да размисле о томе како могу да раде заједно како би ове снове остварили и да се уједињени супротставе неправди о којој су учили.

Једна од опција за вођење приче је да размотрите следеће теме:

• Односи поверења и неповерења• Осећај сигурности и несигурности• Ситуације у којима сте истрајали и наставили упркос недаћама• Поштовање ваших права као личности, или непоштовање истих	• Ваше емоције и осећања• Ваша искуства у заговарању• Ваши снови, жеље за променом и наде за будућност• Искуства доброг и лошег третмана

Наравно, појединац је у потпуности слободан да дели само оно за шта се осећа пријатно да разговара.

Co-funded by
the European Union

46

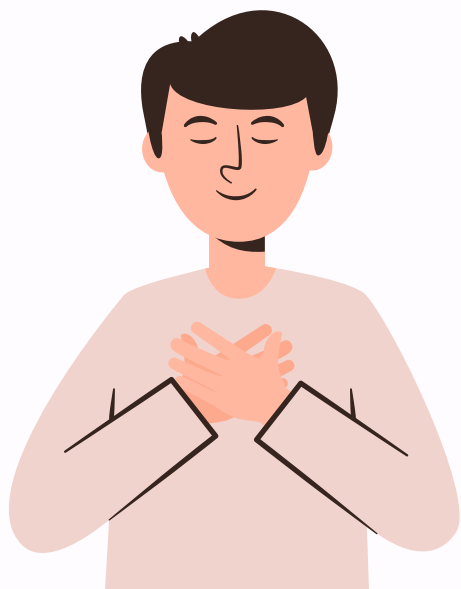

Фаза 3: Мењање перспектива

У оквиру пројекта Together4Change људи који ће учествовати у сусретима биће припремљени током обуке. Међутим, информације које су овде дате су корисне за разумевање важности припреме и обезбеђивање да сусрет створи безбедно и подржавајуће окружење за све, а посебно за госта.

Особа која ће поделити своје сведочанство и партнер Together for Change морају бити унапред обавештени о темама о којима ће се разговарати и како ће се дијалог одвијати. Кључно је навести детаље као што су састав одељења, старосна група ученика, број учесника, распоред, физичка поставка простора и да ли ће бити потребан микрофон. Да би се осигурао осећај сигурности за госта и све учеснике, топло је препоручљиво да разговор прати и модерира неко ко је упознат са "домаћином", као што је ваш JRS партнер или други члан удружења.

Co-funded by
the European Union

47

Фаза 3: Мењање перспектива

Увод и дијалог

Када гост или партнер Together4Change стигне у ваш разред, кратко их поздравите и дозволите им да се представе. Замолите госта да подели своју причу са ученицима, захтевајући од ученика да слушају без прекида. Након увода госта, ученици могу да постављају своја питања и учествују у разговору. Ако гост покрене одређено питање или подели нешто посебно упадљиво, охрабрите ученике да размисле о томе и коментаришу.

Осврт - Рефлексја

На крају сусрета позовите ученике да укратко покажу шта их је посебно импресионирано или гануло. Замолите их да размисле чему се надају у својим животима и односима са другима. Ово такође може бити добра прилика да са партнером разговарате о потенцијалним акцијама за фазу 6. И ученици и гост/партнер могу да размењују идеје и било би корисно истражити начине за сарадњу са партнером или другом организацијом која ради на питањима миграција и избеглица.

На крају, дајте госту последњу реч: Шта ће понети из разговора?

Co-funded by
the European Union

Фаза 3: Мењање перспектива

Ако сусрет није могућ...

1

1. Истражите додатне ресурсе: Можете да укључите различите материјале који нуде личне приче о миграцијама. Испод су неки ресурси који би могли бити од помоћи:

- Пројекат 1000 снова: Збирка прича о мигрантима.
<https://1000dreamsproject.com/>
- Сусрет са Емануелом Јалом: Снажно сведочанство бившег детета војника.
<https://www.youtube.com/watch?v=hpvIXh15IZ0>
- Видео снимци из фазе 1: Поново погледајте видео записе који су коришћени у првој фази за више контекста и тачака за дискусију

2

2. Подстакните ученике на размишљање: Постоји неколико питања која могу помоћи ученицима да размисле о ономе што је подељено. Можете изабрати да користите све или да изаберете неколико. (Ученици могу да пронађу питања у → Фаза 3 - радни лист за ученике):

- Које емоције и осећања особа изражава док дели своју причу?
- Која искуства и наде се преносе?
- Шта је највише утицало на мене или ме дирнуло?
- Како се осећам када чујем или читам причу дате особе?
- У чему желим да напредују у свом будућем животу?

Co-funded by
the European Union

49

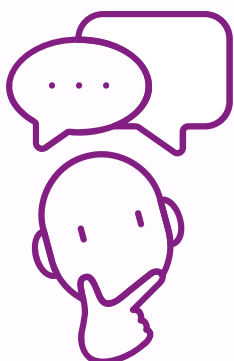

Фаза 3: Мењање перспектива

Ваш партнер ће изабрати и довести „госта“ или га пратити, али пре сесије кључна је сарадња и темељна заједничка припрема.

Вежба за рефлексiju

Објасните задатак за рефлексiju за ову фазу (задатак за рефлексiju, ученици могу да нађу питања у → Фаза 3 – радни лист за ученике):

Пронађите слику или скицу која симболизује наду.

Запишите две жеље које имате за људе који су принуђени да напусте своје домове.

Размислите о томе који би ваш мали или велики допринос могао бити да помогнете да се те жеље остваре.

Co-funded by
the European Union

Фаза 3: Мењање перспектива

Сумирање и прелазак на следећу фазу

Замолите ученике да у неколико реченица поделе осећања и мишљење о свом искуству у овој фази.

Након што неколико ученика изнесе своја размишљања, можете сумирати кључне тачке својим речима (погледајте претходно наведене циљеве лекције).

Затим објасните како ће се одвијати следећа фаза:

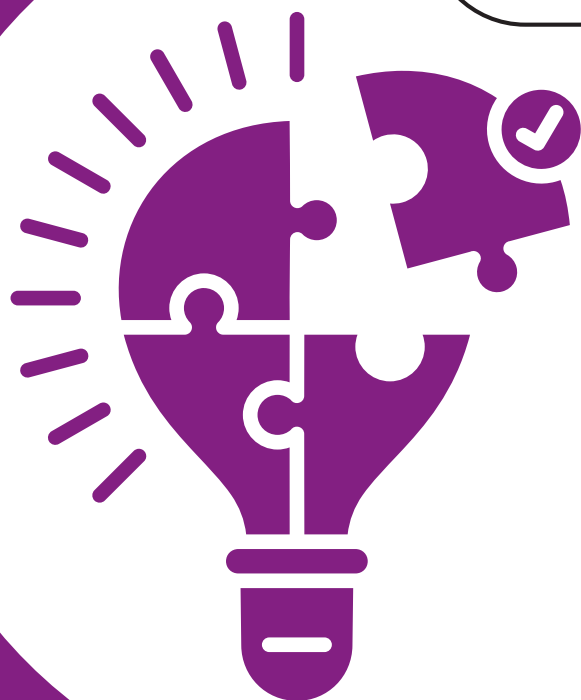
“Следећа фаза ће се фокусирати на оно што би требало да нас води ако желимо правду за избеглице и како сви можемо да живимо заједно на најбољи могући начин.”

Co-funded by
the European Union

Настава за ученике
узраста од 16 до 19
година

ФАЗА 4:

ФОРМИРАЊЕ И ЗАСТУПАЊЕ СТАВОВА

Co-funded by
the European Union

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Примарни циљ

Промовисати промену перспективе размишљањем о моралним принципима и фацилитовањем дискусија о личним уверењима.

Циљеви

Ученици ће моћи да донесу утемељене судове на тему миграција.

Ученици ће моћи да дискутују и артикулишу дате судове анализирајући различита мишљења.

Кључне речи и садржај

Етички принципи и критеријуми (посебно људска права), формирање судова, дискусија са поштовањем, лична и емпатична промена перспективе и коегзистенција.

Методи Време

Вежбе за представљање заузете перспективе, давање оправдања и дискусија о сопственом ставу и расуђивању

Ова вежба може захтевати две сесије од 45-50 минута. Алтернативно, можете је сажети у једну сесију: а. Додељивањем домаћег задатка ученицима да почну да припремају став и захтеве своје групе код куће, или б. Задавањем индивидуалног задатка за размишљање након дискусије за округлим столом као домаћи задатак

Co-funded by
the European Union

53

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Распечатайте текст и поделите се им со својим ученицима; прочитајте текст заедно у класи и заједно са ученицима решите назив спортивне екипе. После пажљивог читања текста следите препорукама о томе, како формирати групу и провести ролеву игру.

Контекст симулације

Играње улога (Role-play): Како желимо да живимо заједно?

1. У малом граду Х у протеклих десет година догодиле су се значајне промене. Пре деценију, популацију су првенствено чинили старији становници, јер је велики број младих емигрирао у веће градове у потрази за бољим могућностима за образовање, запошљавање и слободне активности. Због тога се становништво града смањивало, остављајући за собом углавном старије особе. Као резултат тога, град је пропао, стварајући неадекватно окружење за оне који су остали

2. Међутим, Град Х је претрпео значајне промене последњих година. Његово становништво се удвостручило, а нове породице стижу из разних градова, како из наше земље тако и из иностранства - широм света. Многе од ових породица имају малу децу, а један број младих је дошао у потрази за послом и испуњеним животом у граду.

Co-funded by
the European Union

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Играње улога (Role-play): Како желимо да живимо заједно?

3. Међутим, град је физички и симболички подељен путем. На једној страни живе дугогодишњи становници који су ту 'целог живота', док су са друге породице и млади људи који су недавно стигли из других места. Упркос приливу нових становника током протекле деценије, Град Х остаје негостољубив за све своје становнике.

4. Градско веће, свесно ове ситуације, позвало је становнике да дају предлоге како би град био пријатељски настројен за све људе.

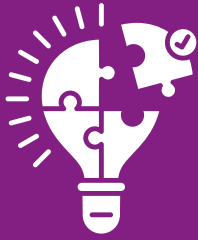
5. Формирале су се две фракције. Једна група се залаже за предлоге „Отворене заједнице“ који разматрају акције и промене у градској инфраструктури како би се подстакла коегзистенција, интеграција и заједничка корист свих становника. Друга група, названа 'Затворена заједница', предлаже побољшање квалитета живота у граду, али настоји да то учини без подстицања интеракције између дугогодишњих становника и придошлица.

Co-funded by
the European Union

55

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Играње улога (Role-play): Како желимо да живимо заједно?

6. Градско веће позива по једног представника сваког предлога да учествује у краткој дебати усредсређеној на следећа питања:

Каквој заједници треба тежити у граду X?

Које карактеристике мора да поседује град да би се сви становници осећали добродошлима?

Како сви чланови заједнице могу допринети и сарађивати?

Којим активностима можете да се бавите током свог слободног времена да бисте промовисали јединство?

Које комуналне просторе и активности град треба да укључи?

Које радње се могу предузети у областима као што су трговина, транспорт, становање и слободно време да би се град X претворио у пријатељскије место?

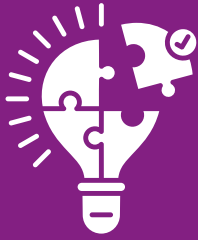
Имајући у виду и људска права и права избеглица, која су права и одговорности релевантна у овом контексту?

Какви су ставови представника 'Отворене заједнице' у односу на оне из 'Затворене заједнице' по овим питањима? Које предлоге износе?

Co-funded by
the European Union

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

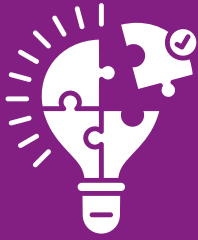
Требало би да будете свесни да одређене позиције могу бити мање или више 'популарне' у зависности од вашег контекста. Важно је створити безбедан простор у којем се сви ученици осећају пријатно да изражавају своје мишљење, чак и ако су та мишљења „непопуларна“. Уверите се да се сви осећају поштовано и да је пружање међусобног поштовања приоритет.

Co-funded by
the European Union

57

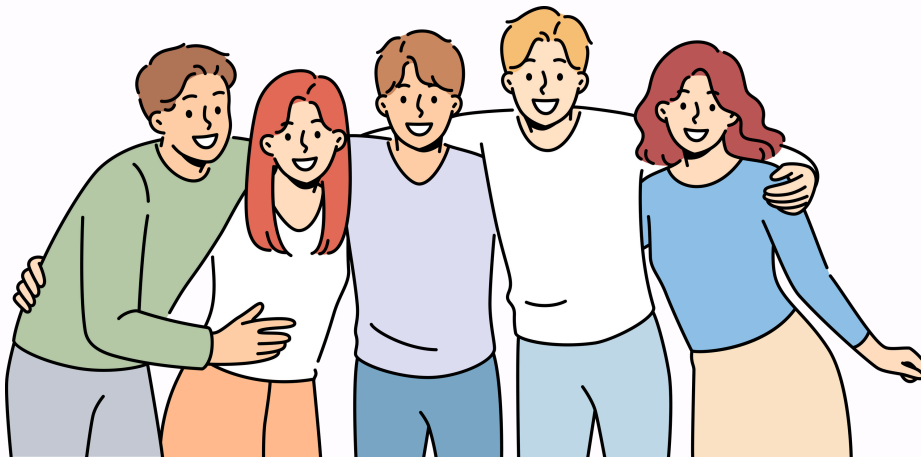
Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Формирајте 5 група:

Играње улога (Role-play): Како желимо да живимо заједно?

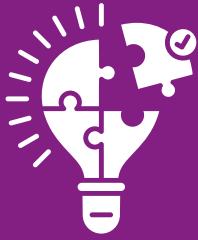
Група 1: Именовати члана који ће вршити дужност градоначелника, који ће саветовати „градоначелника“ у припремама за дискусију округлог стола. С обзиром на захтевност улоге градоначелника током Округлог стола, препоручује се да ви као наставник сами преузмете ову улогу. У овом случају, такође можете да се консултујете са групом ученика о томе како да ефикасно водите Округли сто.

Co-funded by
the European Union

58

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Играње улога (Role-play): Како желимо да живимо заједно?

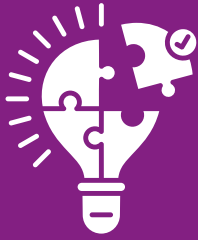
Групе 2-5: Свака од ових група ће предложити два представника за округли сто и разговарати за које ставове и захтеве ће се залагати. Групе ће се састојати од:

- Људи који су тамо живели „целог живота“ и они који су стигли из других градова у истој земљи који не желе да „деле свој град“ са појединцима из других култура.
- Људи који су ту живели „целог живота“ и они који су стигли из других градова у истој земљи који желе да поделе своје животе са свим становницима града, укључујући и оне из других култура који долазе из иностранства.
- Људи који су емигрирали из других земаља и живе у X граду 10 година, желећи да поделе своје животе са свим становницима града.
- Људи који су емигрирали из других земаља и живе у X граду само неколико месеци и жељни су да упознају друге у граду.

Co-funded by
the European Union

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

- Током дискусије за округлим столом, остали ученици ће посматрати.
- Рефлексија након округлог стола (Ученици могу да нађу питања у → Фаза 4 - Радни лист за ученике):

Гледаоци:

Шта смо приметили?

Које стратегије су учесници следили?

Да ли су изразили било какве предрасуде о неком појединцу?

Која су права и дужности избеглица и мештана поменута?

Који су ми аргументи били убедљиви, а који мање?

Да ли је постигнуто разумевање или су одређени учесници доминирали дискусијом?

Који концепти за игру/заједнички живот у тиму/заједници су постали евидентни?

Учесници Округлог стола:

Како сам се осећао у својој улози?

Како сам доживео да заступам позицију коју не делим у „стварном животу“, ако је применљиво?

Да ли сам успео да убедим друге? Ако јесам, како?

Да ли сам променио своје мишљење о неком питању питања? Ако да, зашто?

Да ли сам задовољан процесом и исходом? Ако не, шта ми недостаје или ме мучи?

Када бих могао поново да водим дискусију, како бих изнео своје аргументе? Како бих се ја позиционирао у вези са питањима о којима се расправљало?

Co-funded by
the European Union

60

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

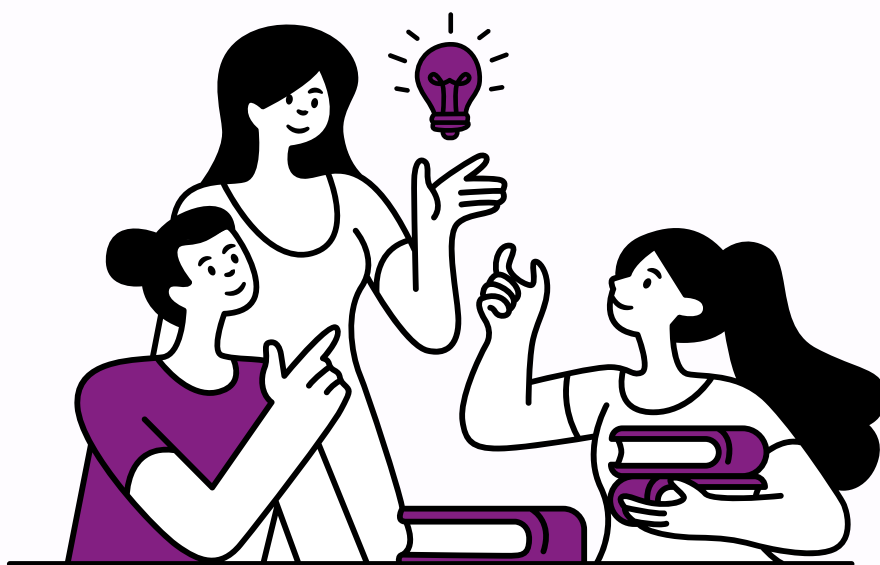

За округли сто размотрите следеће тачке:

Расподела времена: Сваки представник треба да има одређено време да изнесе своје аргументе. Можете да одлучите о трајању на основу укупног времена на располагању за сесију. Након излагања сваког представника, отворите реч за дискусију.

Управљање временом: Особа која делује као тренер или градоначелник треба да буде јасна у вези са временом сесије и да њиме ефикасно управља.

Управљање простором: унапред планирајте како да организујете простор за играче улога и за гледаоце.

Co-funded by
the European Union

61

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Атмосфера поштовања и сигурности: Стварање атмосфере поштовања и сигурности је од суштинског значаја за ову активност. Сви ученици морају да разумеју своју одговорност у одржавању оваквог вида окружења. Ако ученици не буду могли да чекају свој ред да говоре, размислите о коришћењу предмета који носиоцу даје право да говори.

Разликовање тумачења од чињеница: У зависности од нивоа припремљености ученика, охрабрите их да препознају када износе тумачења у односу на чињенице током својих расправа.

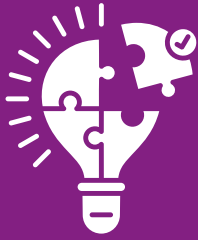

Додатна питања: Ако време и дискусија дозволе, можете да уведете додатна питања да бисте изазвали дубље размишљање, као што је: „Да ли би се ваше мишљење променило да су блиски рођаци у другој групи?“ или „Шта мислите да би на вашем месту рекао добитник Нобелове награде за мир?“

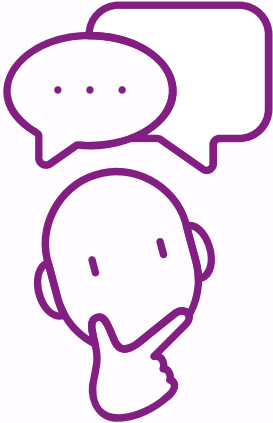
Адресирање сложених тема: Ако се појави сложена тема која се односи на играње улога, али није директно део тога, можете одлучити да ли ћете се бавити њоме у датом моменту или можете предложити ученицима да је сачувају за будућу дискусију.

Co-funded by
the European Union

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Вежбе за рефлексију

Задатак за рефлексију (Задатак за рефлексију - ученици могу пронаћи питања у → Фаза 4 - Радни лист за ученике)

Запишите три најважнија права којих се, као дете у било којој земљи, ни под којим околностима не бисте одрекли.

Пронађите слику објекта или симбола који представљају ова права.

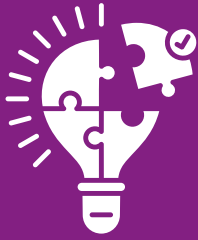

Увек можете позвати свог **Togheter for Change** партнера да учествује у радионици; међутим, ако то није могуће, требало би да их обавестите о поступку. Они ће из прве руке имати знање о ситуацијама сличним онима представљеним у игрању улога и могу понудити драгоцене увиде и вама и ученицима. Њихово учешће може бити од кључног значаја у неговању односа и подстицању да се сарадња настави.

Co-funded by
the European Union

Фаза 4: Формирање и заступање ставова

Сумирање и прелазак на следећу фазу

Замолите ученике да у неколико реченица поделе оно што су научили током ове фазе.

Након што је неколико ученика дало свој допринос, сумирајте своје увиде својим речима (позивајући се на циљеве лекције изнад).

Затим уведите следећу фазу говорећи: „У нашој следећој сесији ћемо се фокусирати на разумевање предрасуда“.

Co-funded by
the European Union

Настава за ученике
узраста од 16 до 19
година

ФАЗА 5:

СУОЧАВАЊЕ СА ПРЕДРАСУДАМА

Co-funded by
the European Union

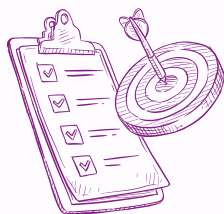

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

Примарни циљ

Изграђивање свести да генерализације могу замаглити јединствену стварност појединаца, што доводи до дискриминације.

Циљеви

Ученици ће препознати генерализације и предрасуде у себи и другима.

Ученици ће идентификовати стратегије за решавање предрасуда и дискриминације.

Ученици ће схватити важност тога да буду свесни својих предрасуда као кључа за неговање хармоничних односа.

Кључне речи и садржај

Генерализације, стереотипи, предрасуде и дискриминација, заједно са стратегијама за њихово решавање, од суштинског су значаја за неговање хармоничне коегзистенције.

Методи Време

Вежбе за препознавање и решавање генерализација и предрасуда.

45-50 минута.

Co-funded by
the European Union

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

**Можда имамо више заједничког
него што мислимо?**

1

**1. Замолите ученике да погледају
следећи 3-минутни видео:**

TV 2 | All That We Share

TV 2 Play
69.5K subscribers

Subscribe

66K

Share

Save

Co-funded by
the European Union

67

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

**и да размисле о датом филму
постављајући им следећа питања
(Ученици могу наћи питања у → Фаза 5 -
Радни лист за ученике)**

Да ли сам се икада осећао затвореним у кутију (бити категорисан или означен на начин који ограничава нечији идентитет или потенцијал) од стране некога ко је претпоставио да немамо ништа заједничко? Како сам реаговао?

Да ли сам икада ставио друге у кутију, верујући да смо потпуно различити? Каква су била моја осећања и реакције?

Да ли сам открио да неко кога сам ставио у кутију или ко је мене ставио у кутију заправо има више заједничког са мном него што сам мислио? Како сам дошао до ове спознаје?

Co-funded by
the European Union

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

2

Замолите ученике да поделе своја искуства у групама од по 3 особе.

3

Објасните укратко о чему се ради:

Често смо склони да брзо распоређујемо људе у групе, верујући да смо „ми“ веома различити од „њих“ и да нас мало или ништа не повезује. Друге стављамо у кутије. Тек боље упознајући некога и дружећи се са њим, откривамо шта нас повезује и шта нам је заједничко.

Co-funded by
the European Union

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

Генерализације и предрасуде: како се можемо бавити њима?

Опасност једне приче

1. Укратко објасните позадину видеа „Опасност једне приче“

Иако је Чимаманда Адичи, списатељица из Нигерије, дошла у САД као студент, а не као избеглица, ипак је морала да доживи да буде прикована за одређену слику или одређену причу („једна прича“).

У говору описује како је ово фиксирање и свођење доживела као ускраћивање признања њене личности, као вршење контроле, па чак и као пљачку њеног достојанства.

Co-funded by
the European Union

70

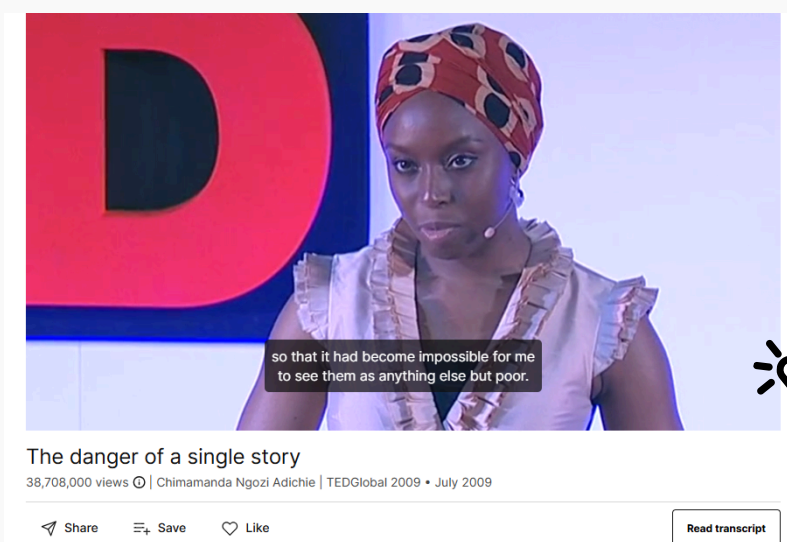

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

Опасност једне приче

2. Замолите ученике да погледају видео и размисле о филму постављајући следећа питања (ученици могу да нађу питања у → Фаза 5 – радни лист за ученике):

Да ли ми се десило да су ме други дефинисали само на основу „једне приче“? Ако да, на које су ме приче свели? Како сам ово доживео и како сам реаговао?

Када размишљам о својим интеракцијама са другима, да ли сам икада неког другог свео на једну причу? Ако је тако, како да решим то?

Шта ми помаже да задржим отворен ум и прихватим различите приче о другима? Шта можемо учинити да спречимо да стереотипи доведу до дискриминације?

Co-funded by
the European Union

71

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

Опасност једне приче

3. Замолите ученике да поделе своја искуства у групама од по 3, прва два питања. Замолите их да са целим разредом поделе одговоре на треће питање.

(Неко може узети у обзир све одговоре у вези са 3. питањем у случају да планирате да урадите акциони изазов у вези са овом фазом.)

4. Објасните укратко о чему се ради:

Често брзо додељујемо људе једној причи на основу њихове припадности одређеној групи или одређених карактеристика, обраћајући мало пажње на то да ли је та прича истинита или које наративе могу да деле о себи. Нажалост, избеглице често откривају да је мало људи заинтересовано за њихове приче, што отежава упознавање, размену и међусобно богаћење.

Co-funded by
the European Union

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

Можда ће бити од помоћи да се објасни која су уверења, когнитивне и емоционалне компоненте укључене у наше ставове. Стереотипи су генерализације засноване на уверењима (оно што мислимо), док предрасуде настају када ове генерализације изазивају непријатна осећања као што су страх, стрепња или мржња. Дискриминација настаје када се ови фактори комбинују и наведу нас да се понашамо негативно према некоме. Стога је кључно да будемо свесни наших стереотипа и предрасуда како бисмо спречили дискриминацију.

Ваш **Togheter 4 Cxange** национални партнер ће имати знање из прве руке о овој теми и може понудити вредне савете о томе како да је ефикасно решите. Можда чак познаје локалне инфлуенсере који су антирасистички активисти. Поред тога, они могу пружити комплементарне материјале ако желите даље да истражите тему.

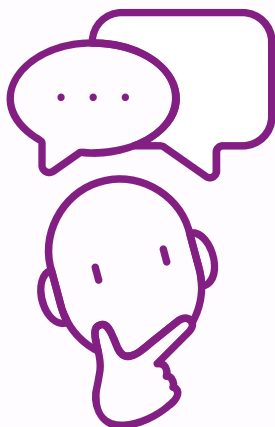

Co-funded by
the European Union

Фаза 5: Суочавање са предрасудама

Вежбе за рефлексију

Објасните задатак за рефлексију за ову фазу (задатак за рефлексију, ученици могу да нађу питања у → Фаза 5 – радни лист за ученике)

Забележите три изјаве о себи које бисте одбацили јер вас не описују тачно или не поштују вашу индивидуалност.

Сумирање и прелазак на следећу фазу

Замолите ученике да у неколико реченица објасне шта су научили у овој фази. Након што неколико ученика подели своја размишљања, можете сумирати њихове одговоре својим речима (погледајте циљеве лекције изнад).

Затим објасните како ће се одвијати следећа фаза: 'У нашој следећој сесији ћемо кренути у акцију!'

Co-funded by
the European Union

74

Настава за ученике
узраста од 16 до 19
година

ФАЗА 6:

ПРЕДУЗИМАЊЕ АКЦИЈЕ

Co-funded by
the European Union

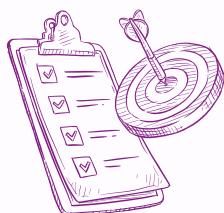

Фаза 6: Предузимање акције

Примарни циљ

Да инспиришемо отворен ум и оснажимо промене кроз сарадничке акције са другима.

Циљеви

Ученици ће моћи да препознају сопствене могућности деловања у вези са питањима избеглиштва, миграције, различитости и антирасизма.

Ученици ће се осећати мотивисаним и оснаженим да искористе могућности које су им доступне.

Кључне речи и садржај

Акција, сарадња, заједно, дељење знања, мотивација.

Методи Време

Истраживање ситуација које захтевају акцију на основу вредности обрађиваних у датом приручнику, користећи знање и искуство стечено на овом курсу.

Истраживање могућности за партнерство са локалним удружењима миграната/избеглица или представницима мигрантских/избегличких заједница, радећи на пројектима везаним за миграцију, избеглиштво, различитост и антирасизам како би заједно створили промене.

Више од једне сесије, али зависи од изабране акције.

Co-funded by
the European Union

76

Фаза 6: Предузимање акције

Акциони изазов: Идемо напред!

Образовање заиста отвара ум и подстиче промене само када води ка акцији. Да бисмо ово олакшали, предлагемо „акциони изазов“ који превазилази оно што је обрађено на часу. Ови изазови су дизајнирани да прошире теме које се истражују по фазама у ширу заједницу. Свако може имати користи од акција које подстичу размишљање као заједница.

Учење ће бити сврсисходније ако:

- ученици могу да се укључе у делање у вези са њиховим учењем;
- се успоставља партнерство са удружењем или лидером укљученим у пројекте који се односе на миграцију, избеглиштво, различитост и антирасизам;
- акција се може интегрисати у већи пројекат који је већ у току у школи.

Испод ћете пронаћи један „акциони изазов“ за сваку претходну фазу. Можете изабрати један или поделити разред у групе, омогућавајући свакој групи да одлучи који изазов ће предузети. Већина изазова се фокусира на подизање свести, али се могу размотрити и друге активности везане за прикупљање средстава, заговарање, састанке и размену. Ово су само предлози; ученици могу да раде са националним партнером Together for Change и/или локалним организацијама или представницима избеглица миграната како би изабрали неку од ових опција или предложили своје.

Co-funded by
the European Union

77

Фаза 6: Предузимање акције

Фаза 1: Које су ваше наде и снови

Снимите кратак видео

Ученици су се већ осврнули на своје наде и снове за себе и друге, поделили их са колегама из разреда и погледали видео снимке младих избеглица који изражавају сопствене наде и снове. Током сусрета, можда су разговарали и о овој теми.

Предлажемо да прикупимо све те наде и снове и снимимо кратки видео. Затим могу да поделе тај видео са школском заједницом. Ученици би такође могли да користе алате друштвених медија за развој видеа као што су TikTok, Instagram, Youtube итд. Креативност је кључ.

Да бисте га учинили смисленијим, размислите о стварању видеа и дистрибуцији заједно са својим партнером. Сарађујте да бисте одредили најбољи начин да представите овај видео. Циљ нам је да избегнемо одржавање стереотипа и предрасуда које би могле довести до дискриминације.

Co-funded by
the European Union

Фаза 6: Предузимање акције

Фаза 2: Разбијање гласина

Изазовите своју школску заједницу уз Кахоот!

Ученици су прикупили много информација о теми из Фазе 2. Могу да размисле о томе које информације желе да поделе и креирају питања за Кахоот. Након дизајнирања Кахоот-а, могу га поделити са школском заједницом. Они такође могу организовати презентације у другим учионицама, креирати такмичење или објавити Кахоот у отвореном режиму како би други, укључујући њихове породице, могли да учествују.

Са својим националним партнером Together for Change, можете креирати прецизнија питања и одговоре и можете заједно планирати презентацију и/или ширење акције. Ваш партнер може размишљати о другим информацијама које би могле бити интересантне за дељење путем Кахоот-а.

Co-funded by
the European Union

Фаза 6: Предузимање акције

Фаза 3: Изразите поруку наде

Уметнички израз

Ученици су већ чули разне приче и научили о теми миграција. Нада је неопходна за неговање заједнице након искуства или сведочења неправде.

Ученици могу да креирају уметничке представе наде. Можете изабрати исту уметничку дисциплину за све ученике или им дозволити да одаберу сопствену (као што су сликање, фотографија, музика или друге визуелне уметности). Након тога можете организовати изложбу у школи.

Можете пронаћи екстерног партнера који ће радити заједно са вама на овом пројекту и учинити га сврсисходнијим. Овај партнер би могао бити уметник који би чак могао водити радионицу.

Co-funded by
the European Union

80

Фаза 6: Предузимање акције

Фаза 4: Отворена заједница

Идеје за пријатељске тимове/градове

Ученици су већ размишљали о томе шта је потребно да група, тим или град имају да би се сваки нови члан осећао добродошлим. Они могу написати изјаву у којој ће бити наведени кораци које сви можемо предузети да бисмо живели срећно заједно. Затим могу да направе банер за сваку изјаву. Ови банери се могу штампати и дистрибуирати у школи, а такође могу креирати Инстаграм пост или сличан садржај за дељење на друштвеним медијима школе.

Можете сарађивати са својим националним партнером Together for Change и локалном организацијом или представницима миграната/избеглица, како бисте заједно организовали креирање и дистрибуцију материјала. Ова сарадња ће вам помоћи да допрете до више људи и ојачате своју поруку тако што ћете укључити различита мишљења. Не можемо учинити тимове, групе или градове инклузивнијим или срдачнијим, ако не будемо чули сва мишљења.

Co-funded by
the European Union

Фаза 6: Предузимање акције

Фаза 5: Ми смо активисти

Кампања против расизма

Ученици су већ размишљали о томе када се стереотипи претварају у дискриминацију. Већина људи који су присиљени да мигрирају доживљавају дискриминацију у земљама у којима се тренутно налазе, често у вези са расизмом. Ученици могу направити летак са предлозима како спречити да предрасуде постану дискриминација. Они могу дистрибуирати ове летке и физички и виртуелно.

Ако радите заједно са својим националним партнером Together for Change или локалном организацијом за мигранте/избеглице или представницима истих, материјали које можете заједно да креирате биће прецизнији, а ширење поруке ће имати већи утицај. Ваши партнери можда већ знају много о борби против дискриминације и које поруке заиста помажу људима да схвате шта можемо да урадимо да бисмо заједно радили на постизању тог циља.

Co-funded by
the European Union

Фаза 6: Предузимање акције

Ово су неке „мале акције“ које се могу спровести ако осећате да вам недостаје времена. Међутим, ако је ваш разред високо мотивисан, можете укључити друге наставнике или интегрисати ове акције у постојеће догађаје или кампање у школи, посебно ако сте део мреже у вези са темом. Ако је то случај, обавезно разговарајте о томе унапред и укључите свог националног партнера Together for Change и локалне мигрантске/избегличке организације или представнике истих. Што више сарађујете, већи је утицај ваших акција. Морамо радити заједно ако заиста желимо да живимо заједно.

Co-funded by
the European Union

83

Co-funded by
the European Union

Хвала вам што сте одвојили време да прочитате овај водич. Надамо се да ће представљене идеје бити корисне за ефективно спровођење описаних активности. За више информација и ресурса, посетите сајт <https://jrschange.org/projects/together-for-change-serbian/>

